

ارزیابی مزیت نسبی پذیرش نوآوری اصلاح و بهبود باغ های انگور و عوامل تأثیرگذار بر آن توسط کشاورزان خانوادگی در شهرستان خرمدره

سیده شیرین گل‌باز^۱، اسماعیل کرمی دهکردی^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه زنجان، ۲ دانشیار گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشگاه زنجان،

shiringolbaz90@gmail.com, e.karamidehkordi@gmail.com

یکی از ویژگیهای مهم نوآوری های نوین مزیت نسبی آنها است. نوآوری اصلاح و بهبود باغهای انگور یکی از برنامه‌های مهمی است که دولت به واسطه آن سعی در توسعه تاکستان‌های کشور دارد. هدف این پژوهش، بررسی مزیت نسبی پذیرش نوآوری اصلاح و بهبود باغهای انگور و عوامل تأثیرگذار بر آن از دیدگاه انگورکاران است. با استفاده از یک پژوهش پیمایشی، نمونه ای تصادفی متشکل از ۲۶۰ کشاورز انگورکار شهرستان خرمدره با بکارگیری یک روش نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب گردیدند و داده ها با استفاده از روش مصاحبه ساختارمند با کمک پرسشنامه جمع آوری شدند. روایی محتوایی و ظاهری پرسشنامه با کمک متخصصین دانشگاهی و جهاد کشاورزی مورد تایید قرار گرفت. پایایی آن نیز از طریق انجام مطالعه اولیه و بکارگیری آزمون کرونباخ آلفا (۰/۹۳) مورد تایید قرار گرفت. به طور کلی بیشتر افراد نگرش مثبتی نسبت به مزیت نسبی پذیرش این نوآوری داشتند. همچنین بین نگرش افراد نسبت به مزیت نسبی نوآوری و پذیرش این نوآوری رابطه معنی داری وجود داشت، به طوری که انگورکارانی که این نوآوری را طی برنامه های سالهای ۹۰-۱۳۸۸ و برنامه سالهای ۸۷-۱۳۸۰، تحت عنوان طرح طوبی بکارگرفته بودند، نگرش مثبت‌تری نسبت به مزیت نسبی پذیرش نوآوری داشتند. نتایج حاصل از رگرسیون نشان داد که نگرش به مزیت نسبی نوآوری در کنار متغیرهایی همچون سطح زیر کشت انگور، تعداد افراد خانواده، عضویت در تعاونی، شغل خارج از باغداری و مددکار ترویجی بودن انگورکار نمونه بودن، و عضویت در تعاونی تأثیر مثبت و معنی داری بر نگرش به مزیت نسبی پذیرش نوآوری اصلاح و بهبود باغهای انگور دارد، ولی سابقه سن کشاورز و سطح زیر کشت اراضی زراعی آبی به صورت منفی و معنی دار پذیرش را تحت تأثیر می گذارد. بنابراین پذیرش این نوآوری نه تنها متأثر از ویژگیهای روان شناختی است، بلکه تحت تأثیر مداخله گری دولت و ویژگیهای اجتماعی و اقتصادی نیز قرار می گیرد.

واژه های کلیدی: مزیت نسبی نوآوری، مداخله گری دولتی، ویژگیهای اقتصادی- اجتماعی، پذیرش،

انگورکاران